

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 30. september 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0306(NLE)

12272/21
ADD 1

JAI 1023
ASIM 73

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	30. september 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 597 final
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: Nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ÜRO pagulaste ülemvoliniku programmi täitevkomitee 72. istungil seoses rahvatervisealases hädaolukorras rahvusvahelist kaitset ja kestlikke lahendusi käsitleva järelduse vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 597 final.

Lisatud: COM(2021) 597 final

Brüssel, 30.9.2021
COM(2021) 597 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ÜRO pagulaste ülemvoliniku programmi täitevkomitee 72. istungil seoses rahvatervisealases hädaolukorras rahvusvahelist kaitset ja kestlikke lahendusi käsitleva järelduse vastuvõtmisega

LISA

TÄITEVKOMITEE JÄRELDUS RAHVUSVAHELISE KAITSE JA KESTLIKE LAHENDUSTE KOHTA RAHVATERVISEALASES HÄDAOLUKORRAS

Täitevkomitee:

PP1. *Teadvustades*, et COVID-19 pandeemia kujutab endast ohtu inimeste tervisele, ohutusele ja heaolule, avaldades enneolematut ja mitmetahulist mõju, sealhulgas humanitaarmõju pagulastele, varjupaigataotlejatele, tagasipöörduvatele pagulastele, kodakondsuseta isikutele ja paljudel juhtudel ka riigisisestele põgenikele („ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (edaspidi: ameti) mandaadi alla kuuluvad isikud“), samuti kaasnevad sellega suuremad kaitseriskid;

PP2. *Teadvustades* samuti, et kõige rohkem kannatavad selles olukorras vaesed ja kõige haavatavamad inimesed ning pandeemia mõjul pidurdub ka saavutatav areng, takistades kestliku arengu eesmärkide, sealhulgas eesmärgi 3.8 saavutamist¹;

PP2a. *Teadvustades samuti*, et suurim osa maailma pagulastest ja muudest põgenikest asuvad madala ja keskmise sissetulekuga riikides, mis ühtlasi kuuluvad COVID-19 pandeemias enim kannatanud riikide hulka, ning sellel on suur mõju nende rahvatervisele ja sotsiaal-majanduslikule olukorrale;

PP3. *Teadvustades* lisaks COVID-19 erilist mõju ja selle mitmetahulisi tagajärgi ameti mandaadi alla kuuluvatele isikutele, samuti paljudele vastuvõtivatele kogukondadele, sealhulgas tervise, suurema seksuaalse ja soolise vägivalla ohu, diskrimineerimise, majanduse ja humanitaarabi kättesaadavuse ning haridusele juurdepääsu seisukohast;

PP4. *Kinnitades veel kord*, et igal inimesel on ilma mis tahes vahetegemiseta õigus võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele tervisele;

PP4a. *Teadvustades* ühtlasi, et ohutute ja tõhusate vaktsiinide, ravimite, tervisetehnoloogia ja ravimeetodite kättesaadavus ning õigeaegne kasutamine on selle õiguse edendamiseks oluline, pidades silmas, et ulatuslik immuniseerimine COVID-19 vastu on ülemaailmne avalik rahvatervise hüve, mis aitab nakkust ennetada, selle levikut piirata ja peatada, et pandeemiale lõpp teha;

PP5. *Teadvustades*, et rahvusvahelise tähtsusega rahvatervisealane hädaolukord, nagu COVID-19 pandeemia, nõuab ühtsusel, solidaarsusel ja tugevdatud mitmepoolsel koostööl põhinevat ülemaailmset reageerimist;

PP6. *Kinnitades veel kord* toetust rahvusvahelisele solidaarsusele, samuti vastutuse ja koormuse jagamisele, millesse on kaasatud kõik rahvusvahelise üldsuse liikmed, ning tuletades meelde rahvusvahelise koostöö tähtsust, eelkõige selleks, et toetada suurel hulgal pagulasi vastu võtvaid kogukondi ja riike kaitse ja abi tagamisel ning lahenduste leidmisel, eelkõige tervisealases hädaolukorras;

PP7. *Tunnistades*, et riikidel on õigus võtta meetmeid rahvatervise kaitseks, tuletades samas meelde, et selliseid meetmeid tuleb rakendada viisil, mis on kooskõlas rahvusvahelisest õigusest, sealhulgas rahvusvahelisest pagulasõigusest, inimõigustest ja vajaduse korral rahvusvahelisest humanitaarõigusest riikidele tulenevate kohustustega;

¹ Vt ka ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/70/1.

PP8. *Tuletades meelde*, et riikidel on suveräänne õigus reguleerida mittekodanike riiki sisenemist, austades täielikult tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ning järgides kohaldatavat rahvusvahelist õigust, sealhulgas rahvusvahelist pagulasõigust;

PP9. *Tuletades meelde* globaalset pagulasraamistikku, sealhulgas koormuse ja vastutuse jagamise põhimõtet;

PP10. *Tuletades meelde* asjakohaseid täidesaatva komitee järeldusi, sealhulgas dokumenti nr 64 (XLI)(1990) naissoost pagulaste ja rahvusvahelise kaitse kohta; nr 84 (XLVIII)(1997) pagulaslaste ja -noorukite kohta; nr 105 (LVII)(2006) riskirühma kuuluvate naiste ja tütarlaste kohta; nr 106 (LVII)(2006) kodakondsusetuse kindlakstegemise, ärahoidmise ja vähendamise ning kodakondsuseta isikute kaitsmise kohta; nr 107 (LVIII)(2007) ohus olevate laste kohta; nr 110 (LXI) (2010) puuetega pagulaste ja muude puuetega inimeste kohta, keda kaitseb ja abistab ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet; nr 109 (LX) (2009) pikaleveninud pagulasolukordade kohta; nr 111 (LXIV)(2013) elanike registreerimise kohta ja nr 112 (LXVII) (2016), milles käsitletakse rahvusvahelist koostööd kaitse ja lahenduste perspektiivist;

Kaasav poliitika ning juurdepääs tervishoiule ja muudele teenustele

OP1. Väljendab heameelt meetmete üle, mida riigid on võtnud ameti mandaadi alla kuuluvate isikute tervishoiuteenustele juurdepääsu hõlbustamiseks ja neisse kaasamiseks, ning nakkuste piiramise ja ennetamise meetmete, sealhulgas vaktsineerimise üle, kooskõlas igapäevase õigusega võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele tervisele;

OP2. Julgustab riike tegema tööd selle nimel, et ameti mandaadi alla kuuluvaid isikuid tervishoiuteenustesse paremini kaasata, ning kutsub üles pakkuma riikidele rohkem toetust, et neil oleks võimalik luua ja suurendada tervishoiusüsteemide suutlikkust rahuldada ameti mandaadi alla kuuluvate isikute, samuti neid vastu võtvate kogukondade vajadusi;

OP3. Julgustab riike tagama, et kodakondsusetus või sellest tulenev dokumentide puudumine ei välistaks kodakondsuseta isikute juurdepääsu tervishoiuteenustele ja -asutustele;

OP4. Väljendab heameelt juba võetud meetmete üle ja kutsub jätkuvalt võtma tulemuslikke meetmeid, et ameti mandaadi alla kuuluvate isikute seas ennetada nakkuste levikut ja ohjata terviseriske, sealhulgas laagrites, ühistes varjupaikades ja mujal, ning pakkuma majutust, ennetusmeetmeid ning vajaduse korral ravi, samuti juurdepääsu ohutule veele ja kanalisatsioonile, sealhulgas asjakohastele standarditele vastavatele hügieenitingimustele;

OP5. Julgustab võtma meetmeid rahvatervisealastes hädaolukordades konkreetsete tervishoiualaste vajaduste ja takistuste kindlakstegemiseks ja nendega tegelemiseks, samuti laste, naiste, teismeliste tütarlaste, eakate, puuetega inimeste ja pikaajaliste terviseprobleemidega inimeste prioriteetide ja suutlikkuse edendamiseks;

OP5a. Julgustab ametit ja tema partnereid säilitama piisavat suutlikkust tervisealase reageerimise toetamiseks, sealhulgas riiklike teenistuste kaudu, et abistada ameti mandaadi alla kuuluvaid isikuid ja vastuvõtvaid kogukondi rahvatervisealasteks hädaolukordadeks valmistumise, nendega seotud planeerimise ja neile reageerimise ajal;

OP6. Julgustab riike ja ametit pöörama pandeemia reageerimisel tähelepanu vaimsele tervisele ja psühhosotsiaalsele heaolule seeläbi, et nad edendavad ameti mandaadi alla kuuluvatele isikutele [sealhulgas seksuaalse ja soolise vägivalla ohvritele] ja vastuvõtvaitele kogukondadele erakorralise vaimse tervise ja psühhosotsiaalse toe kättesaadavaks tegemist; ning julgustab selliseid meetmeid veelgi tugevdama, sealhulgas rahvusvahelise toetuse kaudu;

OP6a. Julgustab ametit ja tema partnereid jätkuvalt tagama, et COVID-19 pandeemiast ja muudest rahvatervisealastest hädaolukordadest saadud kogemusi ja õppetunde kasutataks ära

planeerimise, valmisoleku ja reageerimise jaoks teabe saamisel ning sellise tegevuse tugevdamisel, sealhulgas seoses vaimse tervise ja psühhosotsiaalse toega;

Rahvusvaheline koostöö ning koormuse ja vastutuse jagamine

OP7. Tunnustab vastuvõtivate riikide jätkuvat külalislahkust ja pagulasi kaasavat reageerimist rahvatervise probleemidele ning COVID-19 pandeemia ajal ameti mandaadi alla kuuluvate isikute kaitsevajadustele reageerivate abiandjate heldust; rõhutab rahvusvahelise koostöö kesksel tähtsust pagulaste kaitse ja kestlike lahenduste seisukohast ning kinnitab taas toetust rahvusvahelisele solidaarsusele ning koormuse ja vastutuse õiglasele jagamisele;

OP7a. Kutsub riike ja teisi partnereid üles kiiremas korras toetama ohutute ja tõhusate diagnostikavahendite, ravimeetodite ja vaktsiinide rahastamist ja õiglast jaotamist ning lähemalt kaaluma uuenduslikke rahastamismehhanisme, millega tagada kõigile, sealhulgas ameti mandaadi alla kuuluvatele isikutele ja vastuvõtivatele kogukondadele taskukohane, õigeaegne, õiglane ja üldine juurdepääs COVID-19 vaktsiinidele ning nende vaktsiinide õiglane jaotamine;

EL LÜKKAB TAGASI: [OP7b-alt. Nõuab tungivalt, et kõik riigid hoiduksid selliste ühepoolsete sunnimeetmete võtmisest, mis võivad kahjustada vastuvõtivate riikide suutlikkust kaitsta pagulasi ja võivad piirata humanitaaruumi, eelkõige käimasoleva pandeemia ajal, mil õigeaegne ja õiglane juurdepääs tõhusale ja taskukohasele COVID-19 vaktsiinile on hädavajalik, et kaitsta pagulasi ja vastuvõtvaid kogukondi viiruse leviku eest.]

Riiki sisenemise ja vaba liikumise ning varjupaigale juurdepääsu piirangud 4

OP8. Väljendab heameelt, et riigid on võtnud samme, millega tagada, et rahvatervisealases hädaolukorras piiridel sisenemise piiramiseks võetud meetmed on ajutised, mittediskrimineerivad, vajalikud, proportsionaalsed ja asjaolusid arvestades mõistlikud ning neid kohaldatakse selliselt, et kaitstakse rahvatervist, kuid samas austatakse varjupaiga taotlemise ja saamise õigust ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet, ning täidetakse rahvusvahelisest õigusest, sealhulgas rahvusvahelisest pagulasõigusest tulenevaid kohustusi;

OP9. Väljendab heameelt selle üle, et riigid ja amet on võtnud kohandatud meetmeid, et tagada jätkuv juurdepääs varjupaiga- ja kodakondsusetuse tuvastamise menetlustele, registreerimisele ja dokumentide väljaandmisele ning muudele asjaomastele protsessidele, sealhulgas tehnoloogia kasutamisele kaugintervjuudeks ning sünni registreerimise ning kodakondsus- ja elukohadokumentide kehtivuse tähtaegade pikendamiseks, ning selliste menetluste toimimine, ning julgustab teisi riike, ametit ja partnereid vajaduse korral jätkama selles valdkonnas riikide toetamist;

OP10. Märgeb, kui oluline on tagada, et asjaomaste isikute mis tahes liikumispiirangud rahvatervise kaitse eesmärgil oleksid mittediskrimineerivad, seadusega ette nähtud, vajalikud, asjaolusid arvestades mõistlikud ja üldiselt rahvusvahelise õigusega kooskõlas, ning tervitab kinnipidamise asemel rahvatervise meetmete järgimist tagavate alternatiivide kasutamist;

OP11. Rõhutab vajadust austada täielikult inimõigusi ning toonitab, et pandeemia reageerimisel ei ole kohta ühelegi diskrimineerimise, rassismi ega ksenofoobia vormile;

Rahvatervisealaste hädaolukordade laiema mõjuga tegelemine

Uue nummerduse järgi OP12. Väljendab muret mitmetahulise mõju pärast, mida COVID-19 avaldab ameti mandaadi alla kuuluvatele isikutele ja neid vastu võtivatele kogukondadele, sealhulgas suurenenud vaesusele ja suurtele katkestustele haridustees, toiduga kindlustamatuse suurenemisele, piiratud elatusvõimalustele ning seksuaalse ja soolise vägivalla suurenemisele;

Uue nummerduse järgi OP13. Kutsub liikmesriike üles koostöös ametiga ja teiste sidusrühmade toetusega tagama, et ameti mandaadi alla kuuluvate isikute ja vastuvõtivate kogukondade humanitaarvajadustega, nagu puhas vesi, toit ja toitumine, peavari, haridus, elatusvahendid, energia, tervis, [sh seksuaal- ja reproduktiivtervis] [hooldusteenused] [sealhulgas vaktsiinid], ja muude kaitsevajadustega tegeletakse rahvatervisealastes hädaolukordades antava humanitaarabi osana, sealhulgas õigeaegsete ja piisavate ressursside eraldamise kaudu, tagades samal ajal, et nende ühised jõupingutused vastavad täielikult humanitaarpõhimõtetele;

Uue nummerduse järgi OP14. Väljendab senise tegevuse üle heameelt ja kutsub riike, ametit ja teisi sidusrühmi üles edendama soolist võrdõiguslikkust ja naiste võimestamist kõigis rahvatervisealastele hädaolukordadele reageerimise etappides ning soovib liikmesriikidel sellega seoses tagada ameti mandaadi alla kuuluvatele isikutele koostöös ametiga ja teiste sidusrühmade toetusel usaldusväärne ja turvaline juurdepääs [seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenustele ning] põhilistele tervishoiuteenustele ja psühhosotsiaalsele toele juba hädaolukordade puhkemisel, teadvustades seda, kui olulised on asjakohased teenused, et tulemuslikult rahuldada naiste ja teismeliste tütarlaste ja laste vajadusi ning kaitsta neid humanitaarhädaolukordades ennetatava suremuse ja haigestumuse eest;

Uue nummerduse järgi OP15. Julgustab kõiki osalejaid veelgi enam pingutama, et aidata riikidel minimeerida ja leevendada rahvatervisealaste hädaolukordade mõju ameti mandaadi alla kuuluvatele isikutele, kaasa arvatud lastele, sealhulgas mis puudutab haridusele juurdepääsu vähenemist, suurenenud vaesust, lastega sõlmitud, varajasi ja sundabielusid ja inimkaubandust, muud vägivalda, ärakasutamist ja kuritarvitamist, sealhulgas lapstööjõu kasutamist, laste värbamist ja perekonna lahutamist, ning töötama selle nimel, et pakkuda neile vahendeid, mille abil rajada paremat tulevikku;

Kestlikud lahendused

OP16. Väljendab muret selle pärast, et COVID-19 pandeemia on oluliselt kahjustanud kestlike lahenduste otsimist; rõhutab selliste lahenduste tähtsust, kuivõrd nende tagamine on rahvusvahelise kaitse üks peamisi eesmärke, ning kutsub muu hulgas riike, ametit ja teisi partnereid üles jätkuvalt pingutama, et rahvatervisealastes hädaolukordades:

- a. edendada päritoluriikides soodsaid tingimusi, sealhulgas algpõhjustega tegelemiseks, pagulaste ohutu ja väärika vabatahtliku repatrieerimise rakendamiseks ja tagasipöördujate jätkusuutlikuks taasintegreerimiseks, sealhulgas asjakohaste rahvatervisealaste meetmete abil;
- b. toetada ümberasustamist, sealhulgas suurendades ümberasustamiskohtade arvu senistes ümberasustamisriikides ja luues uusi kohti teistes riikides; kasutada või laiendada paindlikke läbivaatamismeetodeid ning hõlbustada õigeaegset lahkumist, austades samas rahvatervist;
- c. kooskõlas siseriikliku õigusega hõlbustada kestlike lahenduste toetamiseks juurdepääsu täiendavatele võimalustele, sealhulgas perekonna taasühinemisele, tööturule ja õppimisvõimalustele, ning
- d. hõlbustada ameti mandaadi alla kuuluvate isikute iseseisvat toimetulekut ja pakkuda vajaduse korral integratsioonivõimalusi.

OP16a. Väljendab muret ka selle pärast, et COVID-19 pandeemia on oluliselt mõjutanud riigisiseste põgenike jaoks kestlike lahenduste otsimist, ning kutsub üles pakkuma suuremat tuge riigi ametiasututele, et luua tingimused riigisiseste põgenike jaoks kestlike lahenduste leidmiseks, sealhulgas nende vabatahtlikuks, turvaliseks ja väärikaks tagasipöördumiseks, kohalikuks integratsiooniks või asumiseks riigi mõnesse teise ossa;

Suhtlemine ameti mandaadi alla kuuluvate isikutega ja nende panus

OP22. Osutab eelistele, mis on kahepoolisel suhtlusel ameti mandaadi alla kuuluvate isikutega ning sellel, kui anda selliste isikutele võimalus neid mõjutavates küsimustes teavet saada ja arvamust avaldada, sealhulgas selleks, et suurendada tervishoiumeetmete mõju;

OP23. Väljendab heameelt meetmete üle, mis võimaldavad ameti mandaadi alla kuuluvatel isikutel pakkuda oskusi ja anda oma panus, sealhulgas meditsiini-, õppe- ja muude teenuste osutajatena, kelle toetus võib aidata lahendada rahvatervisealaseid hädaolukordi ja suurendada vastuvõtivate kogukondade heaolu, ning julgustab selliseid meetmeid võtma ja kutsub ametit üles kaasama nende isikute arvamusi ja eksperditeadmisi oma kaitsealaste seisukohtade kujundamisse;

OP23a-alt. Märgeb, et digitaalsete vahendite üha laialdasem kasutamine on võimaldanud jätkata teenuste osutamist ja parandanud ameti mandaadi alla kuuluvate isikute juurdepääsu teenustele; Julgustab ametit koostöös asjaomaste riikide ja muude asjassepuutuvate sidusrühmadega ka edaspidi kaaluma võimalusi sobivate digitaalsete vahendite kasutamiseks ning rakendama uuenduslikke andmete kogumise, haldamise ja jagamise viise kooskõlas siseriiklike õigusaktide ning kohaldatavate rahvusvaheliste eraelu puutumatus ja andmekaitse standardite ja põhimõtetega ning

OP23b. Märgeb, et rahvatervisealases hädaolukorras on oht saada eksitavat teavet ning et eksitava teabe vastu võitlemiseks on oluline edastada faktidel põhinevat teavet, millest asjaomased isikud kergesti aru saavad ja millele neil on hea juurdepääs; ning teadvustab, et asjaomastel isikutel on sellise teabe edastamisel keskne roll.